

ΑΠΟ ΤΑ ΙΑΠΩΝΙΚΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΤΟΥ ΑΓΥΚΑΙΟΥ ΚΕΡΝ

ΟΣΙΝΤΟΡΙ

Στήν περιφέρεια Τιμωφου-νο-Χό, τής επαρχίας Μουτσού, ζούσε ένας κινηγός που τον έλεγαν Σόντζο.

Μιά μέρα βγήκε να κινήσει, να γυρίσει ως το βράδυ, χωρίς να χιστηρή τίποτα. Ούτε φτερό δὲ φάνηκε μπροστά του. Όταν, τέλος, κατά το βράδυ γύρισε πίσω, ξέω από το χωριό Άζανουίμα, πάνω στο ποτάμι, είδε να πλέη πλά-πλά ένα ζευγάρι όσιντόρι.(1) Να σκοτώση κανείς όσιντόρι είναι άμωρία. Ο Σόντζο όμως ήταν τόσο πεισιπαισμένος, που δὲν τ' σκέφτηκε καθόλου αυτό. Έτοιμάσε τὸ τόξο του κ' έφραξε. Τὸ βέλος του βρήκε τὸ άρσενικό πουλί. Τὸ θηλικό φώφτηκε στην αντίκρουση όχθη, μέσα στις καλαμιές. Ο Σόντζο πήρε μαζί του τὸ σκοτωμένο πουλί, γύρισε σπίτι, τὸ έφρασε και τ'όραγε!

Τὴ νύχτα είδε ένα φοβερό όνειρο. Τὸ φάνηκε σαν να μπήκε στο δωμάτιό του μιά όμορφή γυναίκα, ἡ όποια σίμως στο προκεφάλό του κ' άρχισε να κλαίη, να κλαίη άπαρηγόρητα, πονεμένα. Τόσο πικρά έκλαιγε, που άκούγοντάς τὴν Ο Σόντζο νόμισε πὸς ἡ καρδιά του γινόταν κομμάτια. Ἡ γυναίκα αὐτή του είπε τέλος μέσα στα δάκρυα και τὸς θρήνησε τῆς:

—Ω, γιατί μου τὸν σκότωσες; Σε τί σούφταξε; Είμασταν τόσο εύντιμιμένα και τὰ δυὸ έκαί στον τόπο μας, στο Άζανουίμα, και σὺ μὲς χώρισες!... Μὰς χώρισες; σκληρά κ' άδικα... Άχ, αν ἤξερες, αν ἤξερες τί κακό μουάικες, άδικα και σκληρό άνθρώπε. Γιατί μου τὸν πήρες απ' τὸ πλέρω μου; Γιατί μ' άράμισες, σκληρὸ κ' άκαρδὸ; Δὲν σκότωσες με τὸ βέλος σου μονάχα εκείνον, σκότωσες κ' έμένα μαζί, γιατί χωρίς αὐτὸν δὲν μπορὸ να ζήσω!... Ἡθά εδὼ μόνο και μόνο γι' να σου τὸ πῶ...

Κι' άρχισε πάλι να κλαίη έτσι ακράτητα και πικρά, που ὁ κινηγὸς ταράχτηκε. Τότε ἡ όμορφή γυναίκα με τρεμουλιαστά χείλη του ψιθύρισε αὐτὸς τὸς στίχους:

**Χι κουνουρέμπα
Ζαρέσει μονο οδὸ—
Άκόνομα νὸ,
Μακόμο το κορα νὸ
Χιτόρι νε ζο ούκι!**

**Τὴν παρακάλεσα τὴν χαραγγή
Στὸ σπίτι νὰ γυρίση όπως πάντα
Μ' αὐτὸς δὲν ἤρθε κ' είμαι μοναχά
Στὸ Άζανουίμα, άλλοι μου
Στῆς καλαμιές τὸν έσκω
Κοιμάμαι μοναχὸν μ'...**

Έλεετα απ' τὸ λυπηρό αὐτὸ τραγούδι, ἡ όμορφή γυναίκα γύρισε ξανά στον κινηγὸ και τούτε αὐτὰ τὰ πονεμένα λόγια, κλαίγοντας πάντα και θρηνηώντας:

—Δὲν ξέρεις, δὲν ξέρεις τί μου έκανες. Τὸ κακό είναι μεγάλο, άλλοιόμο πο! Μά αἴριο, που θάρθης στο Άζανουίμα, θά δῆς, θά δῆς τότε...

Ύστερα γάηκε, κλαίγοντας δυνατὰ, σταραστακά. Τὸ πρωί, όταν ξύπνησε ὁ Σόντζο, τόσο καθαρά θηώταν τὸ όνειρο, που δὲν μπορούσε νὰ ἠσυχάζη. Στὸ μυαλό του γύριαν τὰ λόγια τῆς πανέμορφης γυναίκας: —Μά αἴριο που θάρθης στο Άζανουίμα, θά δῆς, θά δῆς τότε!...

Εὐθὺς λοιπὸν έφραξε στο Άζανουίμα, γι' να βεβαιωθῆ αν είχε τὸ όνειρο χαμιά σημασία.

Όταν έφρασε στην όχθη του ποταμοῦ, είδε τὸ θηλικὸ όσιντόρι να πλέη στο νερό ολόμωχο. Τὴν ίδια στιγμή και τὸ πουλί τον είδε. Μά ἀντι να φύγῃ γι' να σωθῆ, τὸν ἐπιλήσιωσε, χωρίς να σηκόνη απ' αὐτὸν τὰ βλεμματια και έβρανε με τὸ άμωρος του έσχιος τὰ στήθη του και πέθανε μπροστὰ στα μάτια του!...

Αὐτὸ τὴν ἡμέρα αὐτὴ ὁ Σόντζο ξέφρισε τὸ κεφάλι του και έγινε άσκητῆς....

ΑΓΥΚΑΙΟΣ ΚΕΡΝ

(1) Ἀπὸ τὸς άρχαίους χρόνους, τὰ πουλιά άρσενικόμ=ένα είδος άγριόπακίης=στην ἄπο Ἄνατολή θεωροῦνται συμβολο εύτυνικῆς άρσενόσεως.

ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

Ο έρωσ, όπως και τὰ χελιδόνια, φέρνει τὴν άνοιξη στο σπίτι.

Ἡ φίλια άρκεται στο εισόδημα. Ο έρωσ τρώει και τὸν τοκο!...

Ἡ φίλια δύο γυναικῶν σημαίνει συνωμοσίαν έναντιον τρίτης.

Τὸ φειδί, άφού έξυπνάρισε τὴ γυναίκα, τῆς έδωσε τὴ γλώσσα του!

Ἡ γυναίκες, που ξέρουν νὰ μισοῦν, είναι ἡ μόνης που ξέρουν και ν' αγαποῦν.

Τὸ έργο του ἤρθε πρώτο στο διαγωνισμό. Είχε πετύχει τὴν ύποτροφία. Οί έφημερίδες έγραψαν ενθουσιαστικά. Πρώτη φορά οί κριτικοί βρέθηκαν σύμφωνοι. Τ' όνομά του έταίρινε κ' έδινε στους κλικους τὸν ειδικῶν.

Μετά τὴν κρίση, τὰ έργα εξετέθησαν σε μιά μεγάλη αίθουσα. Τὸ δικὸ του ήταν τοποθετημένο σε ξεχωριστὸ διαμέρισμα, άπάνω σ' ένα στροπόδα.

Τὸ άνοιγμα τῆς εκθέσεως τὸν βραβεύθῆντον και τὸν έπαινεθόντων, έγινε με άσχημότητα. Είχε έρθε πολλὸ κόσμος, τόσο απ' τὸς ἐπίσημους, όσο και απὸ τὸ φιλότιχο κοινόν, που οί κριτικὸς τοί είχαν κεντρήσει τὸ ενδιαφέρον.

Ειπώθησαν έπαινετικώτατα λόγια γι' τὸ έργο του, τοῦ προσφερόθησαν τιμητικά μετάλλια. Ο πρόεδρος τῆς επιτροπῆς τοῦ έπῆξε τὸ έγκωμιο στους δημοσιογράφους. Τὸς βεβαίωσε άπεριφράστως, μ' όλο τὸ πῦρος και τὴ βαρύτητα τῆς γνώμης του, ότι πρόκειται περὶ καλλιτεχνικῆς ιδιοφυΐας, ἡ όποια, κατὰ μέρα, λαθάνον νὰ δόξαιε τὸν τόπο.

Τὴν ἡμέρα εκείνη, πρὸς τὸ βράδι, ἡ στροφή ήταν τόσο μεγάλη, κ' έκανε τόση ζέση, ώστε είχαν άνοιξει τὰ μεγάλα τὰ παράθυρα, γι' να μπει άέρας μέσ' στη σάλα.

Έκείνος είχε κατορθώσει να άπομονωθεί. Ἦταν άκοιμισμένος στο παράθυρο, στον έσω της κοιτίνας, και κοίταζε τὸν κόσμο, μέσ' στη σάλα.

Έβλεπε τὸ πῆθος νὰ χαζεύει μπροστὰ στο έργο του. Οί κριτικὸς φρασοῦσαν, οί κριτικοί έλεγαν τὰ δικὰ τους—όλοι κἀτι είχαν νὰ πουν.

Ἦταν κοιμισμένος. Ὅλη τὴν ἡμέρα εκείνη, ήταν ύποχορμένος νὰ βρισκεται στο πόδι. Είχε σφιξει ένα σωρὸ χέρια, είχε άκούσει ένα σωρὸ έπαινους, ένα πῆθος άνοισεις—που, σ' αὐτὰ όλα, δὲν ἤξευσε τί ν' άναντήσει.

Ένωθε τώρα τὴν άνάγκη νὰ μείνει μόνος με τὸν έαυτό του.

Ένωθε τὸν καθαρόν αέρα, που έρχόταν απ' τὸ παράθυρο, νὰ τοῦ δροσιζει τὸ μέτωπο, κ' αὐτὸ τὸ πῆγμα τούκανε καλό.

Ο πρώτος ενθουσιασμός του είχε περάσει.

Άρχισε νὰ βλέπει τὰ πράματα τὸ καθαρά. Έβλεπε ότι ἡ επιτυχία του όφειλετο, κυρίως, στο ὑποδουλκὸ εκείνο βλέφαρο, τὸ μελαγχολικὰ χαμυλωμένο. Ἄν ξεπαρόσσει, όμως, τὸν τρόπο που τὸ είχε ζωγραφίσει—και που, στα τελευταία, μπορεί νὰ ήταν κ' εντελὸς τυχαίως—κατὰ τ' άλλα, ἡ συνείδηση του δὲν ήταν καθόλου ικανοποιημένη. Οί άλλοι, στο έργο του, δὲν έβλεπαν παρὰ αὐτὸ που εἶχε κάνει—κ' έμεναν ευχαριστημένοι, φηκῆς. Δὲ μπορούσαν, όμως, νὰ δοῦν κ' εἶνο που ἡ ο γ α ρ ι α κ' ε, ἀ λ λ ἄ που δὲν κ α τ ὀ ρ θ ω σ ε ν α κάνει!

Τὸ κλειστὸ εκείνο μάτι είχε κινήσει μιάν αδύναμια του: τὴν αδύναμια του νὰ τὸ ζ ω γ ο α ρ ι σ ε ἰ άνοιχτό...

Είχε καταρρίψει σ' αὐτὴ τὴ λύση, επειδι δὲν εἶχισε καλύτερη. Καί τότε γεννήθηκε, μέσα του, μὰ σατανικὴ άμυριβολία. Κι' όσο έβλεπε τὸν κόσμο νὰ εκφράζεται ενθουσιαστικά κ' ικανοποιημένα—τόσο αὐτὴ ἡ άμυριβολία μεγάλωνε μέσ' στο μυαλό του.

Γι' αὐτὴν αλλαγή απ' αὐτὸν τὸν ἐπιλήτη, δοκίμασε νὰ κάνει λίγα βήματα, χωρίς νὰ τὸν αντιληφθῆν οί άλλοι.

Βγήκε στὴ βεράντα. Ο καθαρός αέρας ξεκαλοῦθηδσε νὰ τοῦ κάνει καλό. Ἡ σκέψη, όμως, που τὸν τιφνονοῦσε, δὲν τὸν άφηνε.

Είχε χάσει τὴν πίστη του στην τέχνη του.

Ένωθε καλά, πολὺ κ' α λ ἄ, πὸς, παρ' όλα τὰ εγκώμια του κόσμου, παρ' όλες τῆς ενθουσιώδεις κριτικῆς, και τῆς ύποσχέσεως γι' τὸ μέλλον— μπορεί, μὰ μέρα, νὰ γινότανε διάσχιμος, πὸς ξαίρει:—ποτέ δὲν θά κατορθωνε νὰ δώσει ὅτι ἤθελε, νὰ δημοιογήσει διαπῆ ἤθελε, νὰ εκφρασει ακριβῶς ὅτι ποθοῦσε—νὰ εκφρασει, μ' άλλα λόγια τὴν ψυχή του!

Ένωθε πὸς δὲν είχε ταλέντο!

ΝΑΠΟΛ. ΛΑΠΑΘΩΤΗΣ

ΚΡΗΤΙΚΕΣ ΜΑΝΤΙΝΑΔΕΣ

Μαγαίρ, μαυρομάζο στο μέση μου θά βάλω, στο σπίτι σας θὲ νάρθο έγὼ και σένα θὲ νὰ πάρω.

Μάζωνε σὸ τὰ γιασεμὰ κ' έγὼ τὰ μελιονάζω, πούλησε τὴν άγάτη σου κ' έγὼ τὴν άγοράζω.

Ἡ άγάτη σου έγινε δεντροί και μωλιλευσε τὸ δρόμο, και δὲν μ' άφήνει νὰ διαθῶ νὰ πάω στον άλλο κόσμο.

Ρωδιὰ μου καταράσθην με τετρακόσια ρωδιὰ, όμορφη είσαι στη θεωρία, μὰ φεύκτικη στα λόγια.

Όμορφη είσαι στη θεωρία, στην παλλητρασοῦνη, μ' αλήθεια ἡ άγάτη σου δὲν έχει εμπιστοσύνη.

Σάρε μαγαίρ! βάρουμε, σάρε σαθαί και δὸς μου, μὰ στην καρδιά μὴ μου βαρῆς γιὰτ' είσαι μέσα, φὸς μου.

Ράδο κ' εσύ, ράδο κ' έγὼ, μαζί νὰ φτεφατόμμε, ν' άπλωσοῦμε τὸς κλώνους μας, νὰ γλυκοφιληθῶμε.

